

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: DECEMBER – 2025
FIRST SEMESTER

Subject: Research Methodology
(ECORM – 101/ SOCRM – 101/ HISRM – 101/ POLRM – 101)

Date: 08/12/2025

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)

- 1) Describe the significance and limitations of social science research
- 2) Explain the different types of probability and non-probability sampling
- 3) Discuss the significance of plagiarism check. Explain the precautions to avoid it
- 4) Describe in detail the structure and components of the Research Report
- 5) Discuss the significance of review of literature. Explain the precautions in writing it
- 6) Describe in detail the significance of computer in social research with the help of example

Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)

- 1) Discuss various types of reports used for academic purpose
- 2) Describe the significance of e-journals for social research
- 3) Explain the advantages and disadvantages of observation method
- 4) Discuss various stages involved in the research process
- 5) Analyze the use of selected software in social research with the help of examples
- 6) Describe the significance of tabulation in social research with the help of example

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)

- १) सामाजिक शात्र संशोधनाचे महत्त्व आणि मर्यादांचे वर्णन करा.
- २) संभाव्यता आणि गैर-संभाव्यता नमुन्याचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
- ३) वाङ्मयचौर्य तपासणीचे महत्त्व सांगा आणि ते टाळण्यासाठी घ्यावयाच्या खबरदारी स्पष्ट करा.
- ४) संशोधन अहवालाची रचना आणि घटकांचे तपशीलवार वर्णन करा.
- ५) साहित्याच्या पुनरावलोकनाचे महत्त्व सांगा आणि ते लिहिताना घ्यावयाच्या खबरदारी स्पष्ट करा.
- ६) उदाहरणाच्या मदतीने सामाजिक संशोधनात संगणकाचे महत्त्व तपशीलवार वर्णन करा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)

- १) शैक्षणिक उद्देशाने वापरल्या जाणाऱ्या विविध प्रकारच्या अहवालांची चर्चा करा.
- २) सामाजिक संशोधनासाठी ई-जर्नल्सचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- ३) निरीक्षण पद्धतीचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा.
- ४) संशोधन प्रक्रियेत समाविष्ट असलेल्या विविध टप्प्यांवर चर्चा करा.
- ५) उदाहरणांच्या मदतीने सामाजिक संशोधनात निवडक सॉफ्टवेअरच्या वापराचे विश्लेषण करा.
- ६) उदाहरणांच्या मदतीने सामाजिक संशोधनात सारणीचे महत्त्व स्पष्ट करा.